

На увагу З'їзду У.Ф.С.П.

Думаю, Товариші, що Ви не візьмете мені за зло, сих пару слів уваги, які я хочу подати Вам в сей великий, історичний день життя Вашої молоді Федератії. Ще більше я вважаю себе в праві сказати сі замітки, бо доперше пару днів як вернувся зі Сполучених Держав, де придивився Вашому соціалістичному рухові і зрозумів його потреби.

Першою річкою пам'ятайте, що ми український пролетаріят боримося в світі без потрібної нам як соціалістичної так і наукової літератури. Тому одню з головних точок Вашого з'їзду хай буде справа Вашого органу „Робітник“ і організування сталого видавництва книжок соціалістичних і наукових.

Другий брак який ми відчуваємо се брак вчених провідників, організаторів. В кожній місті і містечку Сполучених Держав, де тільки живе наш український робітник можна легко організувати відділ. Але хто тим поведуватиме? Тому моя пропозиція є та, щоб Федератія постаралася організувати курси організаторів. Для того є два способи, або попри редакції відтворити школу організаторів, або послати кілька вчених інструкторів по відділах і найти там вчителів і найти там вчителів. Курси мають бути привабливі хоч трохмісячні.

Третьою річкою є українська національна справа.

Наша старокраєва соціалістична партія вийшла з інтернаціональної дороги і її ідеї суть протилежні резолюціям посліднього інтернаціонального соціалістичного конгресу в Циммервальді в Швейцарії, які признала і Американська Соціалістична Партія. Тому, брати собі за зразок ідеї старокраєвої української Соціалістичної партії ми не можемо. Також ми не можемо триматися її „Товариства Визволення України“, ні „Загальної Укр. Ради“, програм яких є буржуазний і монархістичний. Як зробила наша Українська Соціалістична партія в Канаді так радимо зробити і Вам, себто проголосіть, що боротьбу за визвол України Ваша У. Ф. С. П. поведуватиме сама без буржуазії і не на волонери у буржуазів.

Четверта річ се „Загальний Український Комітет“, в якому Ви маєте своїх заступників. Спільна праця з буржуазією є протилежна нашим соціалістичним принципам, бо історія показала, що буржуазія завжди в таких, спільних справах сідає верх на пролетаріят. І я думаю, що Ви вже мали переконатися на тім Союмі, як буржуазія з Демидчуком на чолі зуміли перевернути Союм як ім хтілось, а соціалістам навіть першого дня говорити не дали.

Станьмо ясно і твердо на такий ґрунт, щоб не йти в своїх національних дома-

ганнях поза наші соціалістичні і інтернаціональні переконання.

Царат, австрійський і німецький трон мають бути повалені! Тож тут в Америці наші революційна праця має бути звернена на збирання грошей на підтримання тої революції, що скоро чи пізно, а ось вибухне в Європі.

Вільна демократична українська республіка з поділом земель між хлопів і шпектаріями і готується в монархістичним програмом „Союзу визволення України“ та слухатись розказів Загальної Української Ради. Дивитись на „Січових Стрілців“ як на „революціонерів“, а революцію поперати в царстві тільки в інтересах австрійської заборчої кампанії.

П'ятою річкою є „фонди“. В Америці є 700.000 українських робітників. Ва У. Ф. С. П. як заступники, передаючи частину тих робітників мусите нарешті звернути свою увагу на той безсовісний грабунок робітничого гроша, який тепер швидко практикується в Америці під назвою великих „фондів“. Ви мусите провідати, зажадати народної контролю над тими фондами і заступаючи ті в них, котрі направлені на збагачення одиниць.

Приміром, не вже на „визвол“ Січинського треба аж \$5.000? Коли його Австрія не ціпає, то певно ся справа буде коштувати кілька соток. Пошож дойти нарід? А шеста річ се, союзні У. Ф. С. П. має відвернути голови робітництва від „смерті“, а покликати до організації, котрі проповідують жити, до соціалістичних відділів. Досить підлим одиницям наживатися на тьмі народній! Соціалістична Партія має домагатись державного забезпечення на випадок каліцтва, та „посмертного“ з державної каси.

Се думаю одні з найголовніших точок, які тепер на часі в життю українського робітництва в Америці. З тим кінчу і засилаю Вам в день Вашого з'їзду сердечний привіт. Радітьсь над добром українського робітництва в Америці, доки несеїть потім по землі Вашінгтона огонь любові і запалить нам надію в кращу будучину в серцях нашого поневоленого українського пролетаріату.

Ваш за соціалістичну революцію

П. Крат.

Союм.

Знаючи, що що буржуазія „всенародного“ не починає, вона починає то в своїх власних інтересах, в цілях ошукування та використання пролетаріату. — Екзекутивна У. С. Д. П. в Канаді вислала мене на той Союм пригланутись, чого хоче і куди йти з собою українська буржуазія, та посподобався з тамтешніми українськими соціалістами, що до спільної програми в

українській справі.

Коли я приїхав до Екзекутиви У. Ф. С. П. в Детройт, то довідався, що У. Ф. С. П. української справи ще не порішила, відклавши її до порішення на маючому бути з'їзді У. Ф. С. П. 27-го сего місяця. Щож до поодиноких наших стейтських провідників, то після їхньої думки нам соціалістам треба триматись в українській справі тогочасного, як українські соціалісти демократи в старім краю, себто: поперати австрійської мілітаризм і готуватись в монархістичним програмом „Союзу визволення України“ та слухатись розказів Загальної Української Ради. Дивитись на „Січових Стрілців“ як на „революціонерів“, а революцію поперати в царстві тільки в інтересах австрійської заборчої кампанії.

Тримачись національних ідей старокраєвої соціалістичної партії, і залиши наші товариші з У. Ф. С. П. в той буржуазний Союм, а не маючи такої інтелігентної сили, яку має українська буржуазія в Стейтах, відразу стали погноєм д-ра Демидчука і його камарілів. Те саме сталося і з „Гайдамаками“, але від тих нема чого великого вимагати. Претинь, як неналежні до Інтернаціоналу, вони можуть робити, що їм сподобається.

Полишений Ортинським, Демидчук ніколи не спроміг би ся на Союм, колиб не поперли його соціалісти та „Гайдамаки“. З того виходило, що провід у нарадах Союму, мав би бути в руках соціалістів. Та таке не сталося. Ще на передсоймовій конференції соціалістам дали тільки один-голос, і він звичайно потону в масі буржуазних голосів. І не диво, що коли розпочались „наради“ Союму, то буржуазія захлала соціалістів в кул, а все робилось після згоди уложеного програму в кабінеті д-ра Демидчука. Навіть революції, котрі доперва Союм мав ухвалювати, були вже надруковані в англійській мові пару тижнів перед Союмом.

Закриваючи свої закулісові аделки та стремління, то „загальноукраїнською“ справою, то особкою Січинського, буржуазія проводила свою літню рівню і зробила все, що їй хтілось без найменшої опозиції.

Голова старокраєвої української буржуазії Кость Левицький писав у своїм „півславі“ до Українців в Америці, щоб вони на час війни застановили між собою боротьбу і робили згідно з плянами Загальної Української Ради. Себто, щоб увесь український нарід в Америці доложив усіх своїх старань, допомогти Австрії в її заборчій поході на Україну. Надгорода за се нас чекає: Український король, або доля Боснії.

Сей поклик Великого Костя дуже сподобав ся „Свободянам“. Демидчук мусів теж показати, що не дурно їсть хліб в Америці. Січинському з'явилась нагода

дістати від найяснішого на на амністію.

І от вони проголошують Союм. Ціль Союму чисто буржуазна, без критики революційності. Хочуть „поінформувати“ світ про українську справу.

Я розумію приміром, „Чайнаменське Товариство Демократичних Реформ“ в Америці. Вони інформують про себе й світ, але головна ціль се революціонізація мешканців в Америці Чайнаменів. Вони під проводом великого свого соціаліста д-ра Сана зробили і роблять величезну роботу: вчать тут в Америці річно тисячі молодих хлопців по великих американських школах і відсилають їх потім домі, посиляють в Америку зброю і гроші на потреби революції. Праця Чайнаменська дійсно творча і революційна.

А наші Демидчуки та Січинські? Вони революціонізувати американських Українців не потребують, не потребує того і царський уряд. „Революцію“ претинь робить на Україні австрійська армія. А революціонізувати Українців в Америці, се для того, щоб макати?

І так ті „інформатори“ перевернули цілий перший день наради Союму. А їхня революція не задовольняє простого робітника: „Домогасмося незалежності України, а коли не мож, то хоч автономією“.

Яке безсиле пишуть в сих словах!

Інакше брєніла резолюція соціалістів, котру Січинський не допустив прочитати в англійській мові, а котра показувала дійсні бажання 700.000 українського робітництва в Америці:

1) Демократична Українська Республіка, 2) Конфіскація великих земельних посілоств на Україні і безплатний поділ тої землі між різньми, 3) Конфіскація великих підприємств на власність держави, 4) Широкого робітничого законодавства.

Та баяда „докторів“ так позатикали уста усім і кождому, що на жаль ніхто з послів не набрав ся відваги виступити в обороні принципів революції.

Першого дня було все зроблено, чого хотіла Демидчукова камарілля. А другого дня уже було пішло більше до демократизму і революції. І колиб наші послы мали більше тої „докторської“ зухватності в своїй „інформативній“, а українська революція з'явилась ся в повній своїй силі, і проголосила свої домагання!

Та того не сталося. „Доктори“ зуміли і тут стримати революціонерів, навіть їх записягнути далі ходити на буржуазних володах і робити те, що буржуазія потребує.

П. Крат

Всюди ширіть
Робочий Народ!

Мир. Січинський не соціаліст.

Не шукай чести в чужих партіях, бо набереш ся камінь у своє плече.

Покійна Ірина, коли приїздила перший раз до Канади, старалась нас запевнити, що її братів соціал-демократ, певно для того, щоб заохотити нас над працею за його визволом.

Як уже писалося в одному з попередніх чисел „Р.Н.“, нас дуже здивувало, що Січинський, ставши на американський ґрунт, не записав ся відразу в члені У.Ф.С.П. За ту статтю т. Гундяк наробив великого крику в „Робітнику“, але нічого тим не довів і справи не вияснив.

Наш соціал-демократичний принцип є один і ніде, ні під жадними обставинами невідмінний, навіть і для героїв: Соціал-демократ приїжджаючи в інший край, в тій же хвилі мусить записатись в члені тамтешньої соціалістичної партії і триматись ідей Інтернаціоналу. Січинський не тільки не зробив того, але отверто звязав ся з воротами українського соціалістичного руху, як редакция „Свободи“, Демидчук і т. д.

Приїхавши до Детройт, я почув від членів Екзекутиви У.Ф.С.П., що они писали листа до Січинського, запитуючись його, чи він соціаліст і чи не згодився він на те, щоб справу його оборони вважала на себе Американська Соціалістична Партія.

На то Січинський відписав, що він соціаліст, але мусить триматись „Свободи“, бо там є сила, а як дістане американське горожанство, тоді заявить отверто, що він соціаліст.

Ся опортуністична відповідь може і задовольнить чітось „шире українське серце“, але членів соціалістичної партії, членів правдивих членів до партійної карності не задовольняє.

Січинський каже, що мусить триматись „Свободи“, бо там сила, гроші, впливи.

Йому розходить ся, щоб американський уряд признав замордоване Цотоцького політичним вчником. На се треба попертя, і скажіть же собі, хто міг підійти в Америці, чи У. Н. С. з „Свободою“, чи Американська Соціалістична Партія, котра члени близько мільон членів а її часопис як „Апіл то-Ріго“ має 1 1/2 мільона передплатників? Ся партія вже оборонила і легалізувала соціал революціонерів. Чому ж Січинському, коли він соціаліст, було латати між українську буржуазію, — вкляняти австрійському агентуви Демидчукови, паскудитись говорівням в обороні Шендильського, — коли Американська Соціалістична Партія приймала його під свою опіку як соціаліста і не треба було ховатись від світу з своїми переконаннями. Відкинувши проповіді „Екзекутиви У. Ф. С. П.“

бути обороненим соціалістами, Січинський каже, що він „соціаліст“, але се для нас „порожній звук“. І Вільгельм кавав колись, що він соціаліст, і італійський король кавав те саме Горькому...

„Хто не з нами, той проти нас“.

В редакції „Нового Мира“ в Нью-Йорку мені сказали, що Січинський презентував себе їм як соціаліст. Звичайна річ: йому хотіло оте, щоб і „Новий Мир“ сказав за нього пару прихильних слів, які потім мож було перетлумачити і дати до Американської преси.

Та а чекав на власні вуха почути Січинського, щоб з більшого його говорівня довідатись хто він такий.

Ще передходив союму і довідався від членів передсоймового Комітету, що Демидчукова камарілля доручила Січинському відіграти брудну роль наживення Союму агори претинді. І не вірив, щоб він на таке пустив ся. Але дійсно вітворюючи Союм як секретар передсоймового комітету він узав і згори подиктував послам претинді, а ті малотерпі в політиці простаки згодились без протесту, несподіючись, що то все відпрається „по нотах“ Демидчукової волі.

Сам показав Січинський, що він не демократ.

Далі в своїм відчиті не тільки не мав ані критики соціалізму, а гірше того, допустив ся до того, що заявив: „Ліпше слухати свого короля, чим чужих“. Ся монархістична точка гармонізується з програмою „Тов. визволу України“ і Загальної Української Ради, але глибоко протилежна ідеям соціалізму!

Кінчаючи свою промову, Січинський впалив таке: доти не буде України як держави, доти українська верхня верства (себто буржуазія) не зрозуміє, що треба дати свободу українському мужицтву.

Такі слова увійшли в ліберальствующому буржуазі, а не соціал-демократів. Ми соціал-демократи не хочемо ласки від „виспої верстви“, ми не вціплюємо в народі лідівства, жєбранин, але вчимо його взяти „верхню верству“ за хвіст і стигти з своїх голів.

Тож Січинський сам своїми словами і поступованем показав, що він не соціаліст, не демократ, не революціонер, а молодий націонал-демократ прихильний аж до монархізму.

Може т. Гундяк закрити і на сю статтю, але хай числиться ся з наведеними повисше фактами.

П. Крат.

До українських
соц. дем. з Канади,
що тепер перебувають у Злучених
Державах.

Дорогі Товариші!
Екзекутива У. С. Д. П. в Канаді довідалась, що кіль-